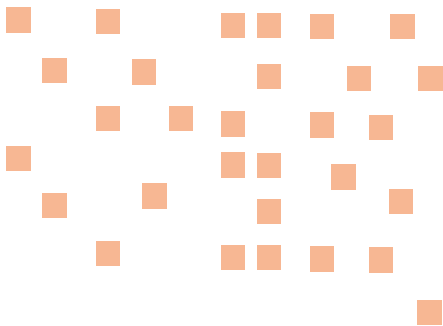

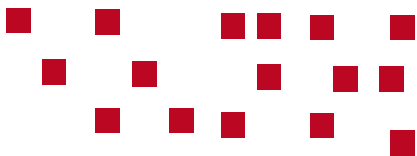
TUNEZJA

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

**Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej w Tunezji**

**DPU-WIKP-424/159/2026
24.03.2026**

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa w Tunezji

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

LUDNOŚĆ

Prawie 12,5 mln.

SKŁAD ETNICZNY

Arabowie ok. 98%, Europejczycy ok. 1%, Żydzi i inni 1%.

SKŁAD RELIGIJNY

Muzułmanie (sunnici) 99%, inni <1% (chrześcijanie, żydzi, muzułmanie szyici, bahaici).^[1]

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

W dniu 25 lipca 2022 r. została przyjęta w głosowaniu referendalnym nowa konstytucja, która określa Tunezję jako państwo o ustroju republikańskim.^[2] Nowa konstytucja, dająca prezydentowi całą władzę wykonawczą, a także znaczną kontrolę nad sądownictwem, została zaaprobowana w referendum, w którym wzięło udział zaledwie około 30% uprawnionych.^[3]

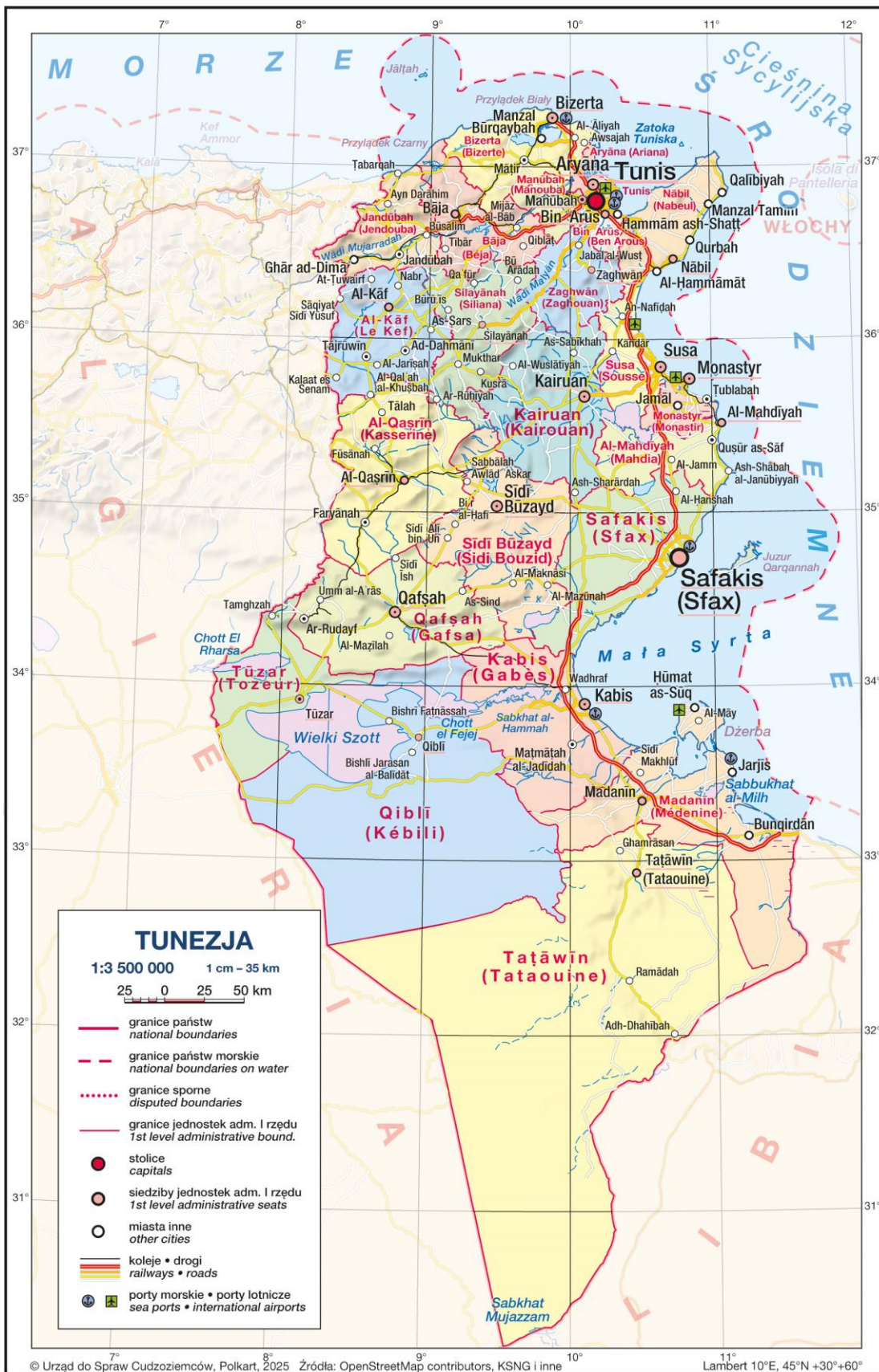
PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Kraj podzielony jest na 24 prowincje (wilajaty): Badża (Bajah), Ben Arus (Bin 'Arus), Bizerta (Banzart), Kabis (Qabis), Kafsa (Qafsah), Dżunduba (Jundubah), al-Kajrawan (Al Qayrawan), al-Kasrajn (Al-Qasrayn), Kibili (Qibili), al-Kaf (Al-Kaf), Arjana (Aryanah), al-Mahdija (Al-Mahdiyah), Manuba (Manubah), Madanin, Monastir (Al-Munastir),

¹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Tunisia, 25.03.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/tunisia/>

² Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Informator ekonomiczny MSZ, 28.11.2023, <https://www.gov.pl/web/tunezja/informator-ekonomiczny>

³ Rzeczypospolita, Tunezja. Nowy rodzaj dyktatury, 16.12.2022, <https://www.rp.pl/polityka/art37619311-tunezja-nowy-rodzaj-dyktatury>

Mapa. Podział administracyjny Tunezji.

Nabul, Safakis, Sidi Bu Zajd (Sidi Bu Zayd), Siljana (Silyanah), Susa (Susah), Tatawin, Tauzar (Tawzar), Tunis, Zaghwan.^[4]

STRUKTURA WŁADZY

GŁOWA PAŃSTWA

Głową państwa jest prezydent wybierany na 5-letnią kadencję w wyborach powszechnych, bezpośrednio, bezwzględną większością głosów w głosowaniu powszechnym (w 2 turach w razie potrzeby) na pięcioletnią kadencję (z możliwością ubiegania się o drugą kadencję).^[5]

Aktualnie funkcję prezydenta Tunezji sprawuje konserwatywny profesor prawa **Kais SAIED**, który w wyborach w październiku 2024 r. – zdobywszy ponad 90% głosów – został wybrany na drugą kadencję (pierwszą sprawował od 13 października 2019 r.).^{[6][7]} Jego reelekcja nie była zaskoczeniem, zwłaszcza, że władze aresztowały i uwięziły dysydentów oraz potencjalnych rywali, a wybory odbyły się przy niskiej frekwencji nieprzekraczającej 29% uprawnionych.^[8]

Kolejne wybory prezydenckie powinny odbyć się w 2029 r.^[9]

RZĄD I PREMIER

W ostatnich latach częste są zmiany na stanowisku szefa rządu Tunezji. W marcu 2025 r. prezydent Kais Saied odsunął od władzy premiera Kamala Madouriego (na stanowisku od sierpnia 2024 r.), mianując na jego miejsce Sarę Zaafrani Zanzri, byłą minister infrastruktury. Zanzri jest drugą kobietą na stanowisku szefa rządu w Tunezji po Nadzli Bouden Ramadan, która pełniła tę funkcję w okresie od 11 października 2021 r. do 2 sierpnia 2023 r.^[10]

PARLAMENT I WYBORY PARLAMENTARNE

Parlament i wybory parlamentarne. Do „rewolucji jaśminowej” z 2011 r. w Tunezji był parlament dwuizbowy, następnie przez ponad dekadę parlament składał się tylko z jednej izby – **Zgromadzenia Przedstawicieli Ludu** (deputowani wybierani w wyborach powszechnych na 5-letnią kadencję). Nowa konstytucja przywróciła drugą izbę, którą

⁴ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Tunisia, 25.03.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/tunisia/>

⁵ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Tunisia, 25.03.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/tunisia/>

⁶ The Guardian, Tunisia election: 'Robocop' Kais Saied wins presidential runoff, 14.10.2019, <https://www.theguardian.com/world/2019/oct/14/tunisia-election-exit-polls-point-to-landslide-win-for-robocop-kais-saied>

⁷ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Tunisia, 25.03.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/tunisia/>

⁸ BBC News, Tunisian president wins second term with landslide, 08.10.2024, <https://www.bbc.com/news/articles/cx25ree1g18o>

⁹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Tunisia, 25.03.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/tunisia/>

¹⁰ Nova News, Tunisia: Who is Sarra Zaafrani Zanzri, the second female prime minister in the country's history?, 21.03.2025, <https://www.agenzianova.com/en/news/tunisia-who-and-sarra-zaafrani-zanzri-second-female-prime-minister-in-the-history-of-the-country/>

jest **Krajowa Rada Regionów i Obwodów** złożona z przedstawicieli regionów i obwodów.^{[11][12]}

Parlament wybrany w wyborach z października 2019 r. został zawieszony przez prezydenta Saida w lipcu 2021 r. Zgodnie z zapowiedziami prezydenta, zorganizowane zostały nowe wcześniejsze wybory, które odbyły się 17 grudnia 2022 r. Jeszcze we wrześniu prezydent ogłosił zmiany w prawie wyborczym, które ograniczały znaczenie partii politycznych w parlamencie, a głosujący mieli oddawać głos na poszczególne osoby, nie zaś partie.^[13] Wybory zbojkotowało ponad 90% tunezyjskich partii politycznych, a udział w nich wzięły jedynie ugrupowania wspierające Saida. Kampanii wyborczej prawie nie było, a opozycja – od lewicy po umiarkowanych islamistów – uznała je za farsę.^{[14][15]} W grudniowych wyborach odnotowano rekordową, najniższą frekwencję w jakichkolwiek wyborach we współczesnej historii świata – udział w nich wzięło niecałe 9% uprawnionych.^[16]

Opozycja zarzuca parlamentowi nadmierną uległość wobec rządzącemu reżimowi, a prezydent wykorzystuje okazję, by zacieśnić kontrolę władzy wykonawczej nad parlamentem.^[17]

Kolejne wybory przewidziane są na koniec 2027 r.^[18]

SYSTEM PRAWNY

W Tunezji funkcjonuje mieszany system prawny, na który składają się elementy prawa cywilnego, opartego na francuskim kodeksie cywilnym (kodeks zobowiązań i umów, kodeks celny, kodeks sprawiedliwości wojskowej, kodeks postępowania cywilnego i handlowego, kodeks wyborczy itp.) oraz prawa islamskiego (szariatu).^{[19][20]}

KARA ŚMIERCI

Tunezyjskie prawo przewiduje karę śmierci. W 2023 r. sądy tunezyjskie orzekły co najmniej 3 wyroki (oznacza to wzrost w porównaniu do poprzedniego roku 2023, gdy wydano 3 takie wyroki, jednak nadal jest to mniejsza liczba niż w 2022 r. gdy było 26 wyroków śmierci^[21]). Na wykonanie wyroku oczekuje 148 osób. Amnesty

¹¹ Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Informator ekonomiczny MSZ, 28.1.2023, <https://www.gov.pl/web/tunezja/informator-ekonomiczny>

¹² CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Tunisia, 25.03.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/tunisia/>

¹³ European Forum for Democracy and Solidarity, Upcoming Tunisian parliamentary elections boycotted by most of the opposition, 16.12.2022, <https://www.europeanforum.net/headlines/upcoming-tunisian-parliamentary-elections-boycotted-by-most-of-the-opposition>

¹⁴ Rzeczypospolita, Tunezja. Nowy rodzaj dyktatury, 16.12.2022, <https://www.rp.pl/polityka/art37619311-tunezja-nowy-rodzaj-dyktatury>

¹⁵ European Forum for Democracy and Solidarity, Extremely low voter turnout in Tunisian parliamentary elections shows political disillusionment among Tunisians, 22.12.2022, <https://www.europeanforum.net/headlines/extremely-low-voter-turnout-in-tunisian-parliamentary-elections-shows-political-disillusionment-among-tunisians>

¹⁶ Dziennik. Gazeta Prawna, Prezydent Tunezji bez poparcia, 19.12.2022, <https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/swiat/artykuly/8613111-tunezja-wybory-prezydent-kajs-suajjid.html>

¹⁷ Nawaat, Tunisia's executive authority takes hold of Parliament, 03.03.2025, <https://nawaat.org/2025/03/03/tunisias-executive-authority-takes-hold-of-parliament/>

¹⁸ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Tunisia, 25.03.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/tunisia/>

¹⁹ LegiGlobe, Tunisie, 06.07.2016, <https://legiglobe.rf2d.org/tunisie/2016/07/06/>

²⁰ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Tunisia, 25.03.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/tunisia/>

²¹ Amnesty International, Death Sentences and Executions 2023, 29.05.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2110112.html>

International zalicza jednak Tunezję do krajów, abolicjonistycznych w praktyce, jako że egzekucje nie są tam przeprowadzane.^[22]

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w 2023 r. w Tunezji w wyniku różnego rodzaju incydentów związanych z naruszeniem bezpieczeństwa zginęło 9 osób, zaś w 2024 r. liczba wszystkich ofiar wyniosła 3. W 2025 r. do 10 października, w wyniku incydentów związanych z naruszeniem bezpieczeństwa zginęły 2 osoby. Wśród ofiar byli funkcjonariusze służb bezpieczeństwa państwa, członkowie bojówek i cywile.^[23]

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Za obronę terytorialną i bezpieczeństwo wewnętrzne kraju odpowiedzialne są Tunezyjskie Siły Zbrojne (*fr. Forces Armées Tunisiennes, FAT*), skupiając się głównie na zwalczaniu islamskich grup terrorystycznych i zabezpieczaniu granic. Siły zbrojne prowadzą operacje antyterrorystyczne i przeciwko grupom bojowników, które działają wzdłuż granicy z Algierią, głównie w regionie górskim asz-Szanabi w pobliżu miasta al-Kasrajn. Armia Tunezji rutynowo prowadzi wspólne operacje z algierskimi siłami bezpieczeństwa przeciwko tym grupom, a także przeciwdziała przemytowi i handlowi ludźmi. W ostatnich latach FAT zwiększyły swoją rolę w zabezpieczaniu południowej granicy przed działalnością bojowników, przemytem i handlem ludźmi z ogarniętej wojną Libii. W odległych południowych obszarach Tunezji przy granicy z Libią utworzono także strefy buforowe, w których wojsko prowadzi działania antyterrorystyczne.^[24]

FAT prowadzi dwustronne i wielonarodowe ćwiczenia szkoleniowe z różnymi krajami, w tym z Algierią i innymi państwami Afryki Północnej i Bliskiego Wschodu, Francją i Stanami Zjednoczonymi, a także NATO. Uczestniczy także w operacjach pokojowych ONZ.^[25] Od czasu uzyskania niepodległości w 1953 r. Tunezja uczestniczyła w 23 misjach pokojowych Organizacji Narodów Zjednoczonych na całym świecie, w których wzięło udział ponad 10 tys. tunezyjskich żołnierzy. Tunezyjski 450-osobowy kontyngent jest obecny w Republice Środkowoafrykańskiej, w ramach **Misji Organizacji Narodów Zjednoczonych w Republice Środkowoafrykańskiej (United Nations Mission in the Central African Republic, MINUSCA)**.^[26]

Tunezja jest obszarem działania radykalnej islamistycznej grupy **Ansar asz-Szaria (AAS-T)**, uznanej przez władze Tunezji za organizację terrorystyczną. Aresztowania, wycofanie poparcia dla ugrupowania ze strony jego sympatyków ze względu na

²² Amnesty International, Death Sentences and Executions 2024, 08.04.2025, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/>

²³ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Tunezja, 01.01.2023-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²⁴ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Tunisia, 25.03.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/tunisia/>

²⁵ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Tunisia, 25.03.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/tunisia/>

²⁶ HumAngle, Tunisian Soldiers To Join UN Mission In Central African Republic, 14.09.2024, <https://humanglemedia.com/tunisian-soldiers-to-join-un-mission-in-central-african-republic/>

obawy przed represjami oraz fakt, że pewna liczba członków grupy wyjechała do Libii, Syrii i Iraku, znacznie osłabiły to ugrupowanie.^{[27][28]}

Ponadto na terytorium Tunezji przenika **al-Kaida Islamskiego Maghrebu (AKIM)**, której centrum dowodzenia znajduje się w Algierii. Tunezyjski oddział AKIM nosi nazwę **Ukba Ibn Nafi**. Agresywna propaganda szerzona przez islamskich radykałów nie pozostaje bez echa wśród młodych Tunezyjczyków pozbawionych pracy i perspektyw. Jak szacuje tunezyjskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, około 2 tys. tunezyjskich obywateli brało udział w walkach w krajach regionu, szczególnie w sąsiedniej Libii, a także w Syrii i Iraku. Informatorzy z kręgów islamistycznych oceniają, że liczba ta jest w rzeczywistości znacznie wyższa.^[29]

Jednakże – jak wynika z danych ACLED – od początku 2023 r. do października 2025 r. nie odnotowano w Tunezji incydentów związanych z bezpieczeństwem, w których uczestniczyliby członkowie wspomnianych ugrupowań.^[30]

Na terenie Tunezji działają także niezidentyfikowane ugrupowania zbrojne. Operacje bezpieczeństwa przeciwko bojownikom tych ugrupowań mają miejsce szczególnie w prowincji al-Kasrajn, a także na obszarach wzdłuż granic z Algierią i Libią.^[31]

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

Od 24 listopada 2015 r., gdy doszło do ataku samobójczego na policyjny autobus w Tunisie, w wyniku którego śmierć poniosło 12 funkcjonariuszy, w Tunezji trwa stan wyjątkowy. Był on wielokrotnie przedłużany i nadal obowiązuje – pod koniec stycznia 2026 r. prezydent Said przedłużył go o 11 miesięcy, do końca 2026 r.^[32]

SYTUACJA LUDNOŚCI CYWILNEJ

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w 2023 r. w Tunezji w różnego rodzaju incydentach śmierć poniosła 1 osoba cywilna, podobnie jak w 2024 r. W 2025 r. (do 10 października) odnotowano 2 ofiary cywilne.^[33]

²⁷ Stanford, Center for International Security and Cooperation, Ansar al-Shariah (Tunisia), <https://cisac.fsi.stanford.edu/mappingmilitants/profiles/ansar-al-shariah-tunisia>

²⁸ Counter Extremism Project, Ansar al-Sharia in Tunisia (AST), <https://www.counterextremism.com/threat/ansar-al-sharia-tunisia-ast>

²⁹ Carnegie Endowment for International Peace, The Insurgency in Tunisia's Western Borderlands, 28.06.2018, <https://carnegieendowment.org/2018/06/28/insurgency-in-tunisia-s-western-borderlands-pub-76712>

³⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Tunezja, 01.01.2023-2 30.01.2026, 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

³¹ ACLED, (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Tunezja, 01.01.2023-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

³² Reuters, Tunisia extends state of emergency by 11 months until Dec 31, <https://www.reuters.com/world/africa/tunisia-extends-state-emergency-by-11-months-until-dec-31-2026-01-30/>

³³ ACLED, (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Tunezja, 01.01.2023-28.03.2025, dane pobrano 03.04.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

DZIAŁANIA WOJENNE

W okresie od początku 2023 r. od chwili obecne na terenie Tunezji nie odnotowano działań zbrojnych, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.

DZIAŁANIA PARTYZANCKIE

W okresie od początku 2023 r. do chwili obecnej na terenie Tunezji nie odnotowano działań partyzanckich, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.

DZIAŁANIA ODWETOWE

W okresie od początku 2023 r. do końca marca 2025 r. na terenie Tunezji nie odnotowano działań zbrojnych, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU ZBROJNEGO

W okresie od początku 2023 r. do chwili obecnej na terenie Tunezji nie odnotowano zagrożeń związanych z sytuacją humanitarną, która byłaby spowodowana złą sytuacją bezpieczeństwa.

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW NIEZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

TERRORYZM

W Tunezji istnieje duże zagrożenie atakami terrorystycznymi. Ataki mogą być wymierzone w przedstawicieli władz Tunezji i siły bezpieczeństwa oraz zagranicznych turystów i popularne miejsca turystyczne.^[34] Niemniej jednak w okresie od 2023 r. do chwili obecnej nie odnotowano zamachów terrorystycznych, których ofiarami była ludność cywilna.^[35]

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

W okresie od początku 2023 r. do marca 2025 r. w Tunezji zdarzały się przypadki pozaprawnych egzekucji, których ofiarami byli cywile.^[36]

Dnia 9 maja 2023 r. żołnierz tunezyjskiej Gwardii Narodowej zabił dwóch policjantów oraz dwóch cywilów, którzy zmierzali do synagogi El Ghriba, najstarszej synagogi w Afryce, znajdującej się na wyspie Djerba. Napastnik został zabity przez ochroniarzy.

³⁴ UK FCDO (UK Foreign, Commonwealth & Development Office, Tunisia, 23.02.2026, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/tunisia>)

³⁵ ACLED, (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Tunezja, Civilians, 01.01.2023-28.03.2025, dane pobrano 03.04.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

³⁶ ACLED, (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Tunezja, Civilians, 01.01.2023-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

Motyw ataku, do którego doszło w czasie dorocznej pielgrzymki żydów do synagogi El Ghriba, nie jest znany.^{[37][38]}

Z kolei w dniu 29 maja 2023 r. grupa Tunezyjczyków zaatakowała grupę migrantów w Sfax. Zginęła 1 osoba pochodząca z Beninu. Kilka innych osób zostało rannych.^[39]

W ciągu ostatniego roku nie odnotowano incydentów, które można by uznać za pozaprawne egzekucje.^[40]

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

W Tunezji stosunkowo często dochodzi do demonstracji i protestów. Od początku 2023 r. do października 2025 r. odbyło się tam ponad 1 600 protestów (z czego znaczna część miała miejsce w Tunisie). W przypadku 27 z nich doszło do użycia siły. Nie odnotowano jednak żadnych ofiar cywilnych.^[41]

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

Rynek handlu ludźmi w Tunezji nie jest tak duży jak w innych krajach Afryki Północnej, ale proceder ten nadal stanowi problem. Kobiety z Afryki Subsaharyjskiej są wykorzystywane do prac domowych lub w klubach nocnych. Mężczyźni z Afryki Zachodniej są przedmiotem handlu ludźmi głównie w celu wykorzystywania do pracy przymusowej. Znaczną część ofiar handlu ludźmi stanowią obywatele Tunezji.^[42]

W ostatnich latach w Tunezji doszło do wzrostu przemytu heroiny. Większość narkotyku jest przemykana do kraju przez pasażerów komercyjnych samolotów lub promów. Heroina jest wykorzystywana głównie przez konsumentów krajowych w przybrzeżnych obszarach miejskich. W Tunezji rozwinął się także handel kokainą. Konfiskat tego narkotyku dokonuje się w portach morskich, lotniskach, wzdłuż granicy z Algierią oraz na wodach przybrzeżnych Tunezji.^[43]

³⁷ ACLED, (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Tunezja, Civilians, 01.01.2023-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

³⁸ Rzeczpospolita, Tunezja: Strzały w pobliżu synagogi na Djerbie. Są ofiary, 10.05.2023, <https://www.rp.pl/spoleczenstwo/art38451681-tunezja-strzaly-w-poblizu-synagogi-na-djerbie-sa-ofiary>

³⁹ ACLED, (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Tunezja, Civilians, 01.01.2023-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

⁴⁰ ACLED, (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Tunezja, Civilians, 01.01.2023-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

⁴¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Tunezja, Protests, Protests with intervention, 01.01.2023-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

⁴² Global Organized Crime Index, Tunisia, <https://ocindex.net/country/tunisia>

⁴³ Global Organized Crime Index, Tunisia, <https://ocindex.net/country/tunisia>

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Tunezyjskie prawo zapewnia swobodę przemieszczania się, podróży zagranicznych, emigracji i repatriacji, a swoboda ta na ogół jest respektowana. Zdarzają się jednak przypadki nakładania ograniczeń, na przykład w przypadku osób, wobec których toczy się postępowanie sądowe. Prawo wymaga, aby władze informowały osoby dotknięte ograniczeniami w podróżowaniu lub którym zatrzymano paszporty, o powodach tych decyzji. Zgodnie z ustawą osoby, których to dotyczy, mają prawo zakwestionować tę decyzję, a prawo określa maksymalnie 14 miesięcy, podczas których ograniczenie podróżowania może mieć zastosowanie (potem musi być wydany kolejny nakaz sądowy). Organizacje zajmujące się prawami człowieka donosiły, że władze nie zawsze konsekwentnie stosowały te zapisy, i zdarzało się, że służby bezpieczeństwa nie przestrzegały decyzji sądu o zniesieniu ograniczeń w podróżowaniu.^[44]

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych stosuje tzw. „listę S17” – nieformalną listę osób, wobec których wprowadzono dodatkowe ograniczenia wyjazdu za granicę. Choć w wyrokach z 2018 r. oraz z 2020 r. Sąd Administracyjny Tunisu uznał, że lista ta nie ma podstaw prawnych, a władze powinny raczej przygotować prawo określające warunki indywidualnego ograniczania swobody poruszania się zamiast opierać się na dyrektywie Ministerstwa Spraw wewnętrznych, praktyka ta nie uległa zmianie.^[45]

Organizacje obywatelskie i biznesowe donosiły o przypadkach arbitralnych zakazów opuszczania kraju wobec niektórych członków parlamentu, byłych ministrów czy biznesmenów (choć nie toczyła się wobec nich żadna sprawa sądowa).^[46]

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

Słaby rozwój sektora rolnego zmusza młodych Tunezyjczyków do migracji w poszukiwaniu pracy ze wsi do miast położonych w regionach przybrzeżnych, które oferują lepsze możliwości zatrudnienia. Dominującymi powodami migracji z obszarów wiejskich są chęć znalezienia pracy i poprawy warunków życia (około 70%), zawarcie związku małżeńskiego (około 13% i głównie kobiet), podjęcie studiów (11%) lub spadek wysokości dochodów z działalności rolniczej (11%).^[47]

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

~~W Tunezji Nie—nie~~ odnotowano ~~w Tunezji takiego zjawiska~~przymusowych wewnętrzn~~ych~~ przemieszczeń.-

⁴⁴ USDOS (US Department of State), Tunisia, Annual report on human rights in 2023, 23.04.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2107636.html>

⁴⁵ USDOS (US Department of State), Tunisia, Annual report on human rights in 2023, 23.04.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2107636.html>

⁴⁶ USDOS (US Department of State), Tunisia, Annual report on human rights in 2023, 23.04.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2107636.html>

⁴⁷ Integral Human Development, Migration Profile. Tunisia, <https://migrants-refugees.va/wp-content/uploads/2021/06/2020-CP-Tunisia-EN.pdf>

UCHODźCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

Nie odnotowuje się napływu uchodźców z Tunezji w krajach ościennych..

PODSUMOWANIE

Tunezja jest republiką o silnej (i coraz silniejszej) dominującej pozycji prezydenta.

Choć tunezyjskie prawo przewiduje karę śmierci i bywa ona orzekana, to nie jest ona wykonywana – Tunezja należy do krajów, abolicjonistycznych w praktyce.

W Tunezji aktualnie nie toczy się konflikt zbrojny i nie występuje powszechne zagrożenie dla życia cywilów.

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

BIBLIOGRAFIA

1. ACLED, (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Tunezja, 01.01.2023-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool/>
2. Amnesty International, Death Sentences and Executions 2023, 29.05.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2110112.html>
3. Amnesty International, Death Sentences and Executions 2024, 08.04.2025, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/>
4. BBC News, Tunisian president wins second term with landslide, 08.10.2024, <https://www.bbc.com/news/articles/cx25ree1g18o>
5. Carnegie Endowment for International Peace, The Insurgency in Tunisia's Western Borderlands, 28.06.2018, <https://carnegieendowment.org/2018/06/28/insurgency-in-tunisia-s-western-borderlands-pub-76712>
6. CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Tunisia, 25.03.2025, <https://web.archive.org/web/20260201050400/>
7. Counter Extremism Project, Ansar al-Sharia in Tunisia (AST), <https://www.counterextremism.com/threat/ansar-al-sharia-tunisia-ast>
8. Dziennik. Gazeta Prawna, Prezydent Tunezji bez poparcia, 19.12.2022, <https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/swiat/artykuly/8613111,tunezja-wybory-prezydent-kajs-suajjid.html>
9. European Forum for Democracy and Solidarity, Extremely low voter turnout in Tunisian parliamentary elections shows political disillusionment among Tunisians, 22.12.2022, <https://www.europeanforum.net/headlines/extremely-low-voter-turnout-in-tunisian-parliamentary-elections-shows-political-disillusionment-among-tunisians>
10. European Forum for Democracy and Solidarity, Upcoming Tunisian parliamentary elections boycotted by most of the opposition, 16.12.2022, <https://www.europeanforum.net/headlines/upcoming-tunisian-parliamentary-elections-boycotted-by-most-of-the-opposition>
11. Global Organized Crime Index, Tunisia, <https://ocindex.net/country/tunisia>
12. HumAngle, Tunisian Soldiers To Join UN Mission In Central African Republic, 14.09.2024, <https://humanglemedia.com/tunisian-soldiers-to-join-un-mission-in-central-african-republic/>
13. Integral Human Development, Migration Profile. Tunisia, <https://migrants-refugees.va/wp-content/uploads/2021/06/2020-CP-Tunisia-EN.pdf>
14. LegiGlobe, Tunisie, 06.07.2016, <https://legiglobe.rf2d.org/tunisie/2016/07/06/>
15. Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Informator ekonomiczny MSZ, 28.11.2023, <https://www.gov.pl/web/tunezja/informator-ekonomiczny>
16. Nawaat, Tunisia's executive authority takes hold of Parliament, 03.03.2025, <https://nawaat.org/2025/03/03/tunisias-executive-authority-takes-hold-of-parliament/>

17. Nova News, Tunisia: Who is Sarra Zaafrani Zanzri, the second female prime minister in the country's history?, 21.03.2025, <https://www.agenzianova.com/en/news/tunisia-who-and-sarra-zaafrani-zanzri-second-female-prime-minister-in-the-history-of-the-country/>
18. Reuters, Tunisia extends state of emergency by 11 months until Dec 31, <https://www.reuters.com/world/africa/tunisia-extends-state-emergency-by-11-months-until-dec-31-2026-01-30/>
19. Rzeczpospolita, Tunezja: Strzały w pobliżu synagogi na Djerbie. Są ofiary, 10.05.2023, <https://www.rp.pl/spoleczenstwo/art38451681-tunezja-strzaly-w-poblizu-synagogi-na-djerbie-sa-ofiary>
20. Rzeczypospolita, Tunezja. Nowy rodzaj dyktatury, 16.12.2022, <https://www.rp.pl/polityka/art37619311-tunezja-nowy-rodzaj-dyktatury>
21. Stanford, Center for International Security and Cooperation, Ansar al-Shariah (Tunisia), <https://cisac.fsi.stanford.edu/mappingmilitants/profiles/ansar-al-shariah-tunisia>
22. The Guardian, Tunisia election: 'Robocop' Kais Saied wins presidential runoff, 14.10.2019, <https://www.theguardian.com/world/2019/oct/14/tunisia-election-exit-polls-point-to-landslide-win-for-robocop-kais-saied>
23. UK FCDO (UK Foreign, Commonwealth & Development Office, Tunisia, 23.02.2026, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/tunisia>
24. USDOS (US Department of State), Tunisia, Annual report on human rights in 2023, 23.04.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2107636.html>